

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
II. J. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

„Akkor magát becsukatom!”

Ki az a „maga”, a kit becsukatom? Valamelyik főispán. Talán a hevesmegyei, talán az aradi, talán a sárosi, talán a zalamegyei, (no nem a hajdumegyei. Szerk.) De mindenesetre olyan, a ki nem akar engedelmes és alázatos szolgálja lenni a törvénytelen kormányának. Olyan, a ki nem akar vak eszköze, hazafiatlan végrehajtója lenni a törvényellenes intézkedéseknek.

És ki az, aki becsukítja a hazafias gondolkodású főispánokat? Fejérvári ur! A táborszernagy. A kivezényelt miniszterelnök. Az a politikus, a ki akkor mutatta ki a maga valódi egyéniségét, mikor ezt a fenyegetést dühösen kiáltotta egyik — meg nem puhitható — főispán után.

Hiába, a vér nem válik vízzé; a természetet nem lehet úgy változtatni, mint a fehérneműt. A törvénytelen jogyében fogamzott és született kormány csak fitogtatja a törvényességet. Csak emlegeti, (mint a pap, a ki vizet prédikál és bort iszik) de ha szép szerével nem tud eszközöket szerezni, az erőszakra is azonnal kész. A kolerikus vérmérsékletű emberből hamarosan ki-tört a düh, mert nem az ő szájaize szerint mennek a dolgok.

A rossz anya.

Az ügyvéd megkezdte védőbeszédét: — . . . Esküdt uraim, nem bűnös az, csak beszámíthatatlan, a ki a vádlottak padján ül. Engedjék meg, hadd figyelmeztessék önöket arra a körülményre beszédem elején . . . Igen, Michel ölt . . . megölt, megfojtott két gyermeket, két szegény kicsikét, a kik semmivel meg nem bántottak . . . maga mondja, hogy nem bántották. — Maga mondja az olyan degeneráltak tudatlanságával, a kik gyilkolnak, mert hajtja őket rá a kérelhetetlen atavizmus, üzik feléje brutális kezek, a melyek szemben nincsen ellentét, a melyek intésére fontolgatás, habozás nélkül indul az ember, mint a hogy a puszkagolyó megy a mezőn a célpotnak.

Jól tudom, esküdt uraim, hogy a jeles elmeorvos, a ki megvizsgálta Michelt, tartózkodó véleményt mond. De méltóztassanak csak arra gondolni, milyenek voltak a vádlott rokoni; egyik oldalági rokona az örültek házában halt meg; családjának egy másik tagja embert ölt s bizonyára szintén vak eszköze volt örökletes hajlandóságoknak . . . Ha ezt jól megméltóztatik gondolni . . .

— A hallgatóság soraiban mozgolódás történt.

Az olyan főispánokat tehát becsukják, a kik nem engedelmeskednek vakon. De nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy a világ csak főispánokból áll! Vannak alispánok is, a kik nem fognak esküjök ellenére cselekedni. Hát azokkal mi történik? Igen egyszerű a megoldás. Azokat is becsukják. Így járnak a vármegyei főjegyzők is, az aljegyzők is, a községi jegyzők is. Egyik a másik után vándorol Vácra vagy Szegedre. Talán csoportosan is viszik majd őket, mint a hogyan a negereket szállították a rabszolgakereskedők. Ha azután már nem férnek el az államfogházakba, akkor kinyitják a börtönöket, majd a fogházakat, végre pedig a fegyházakat is. Ha azokban a létszám teljes lenne, először kibocsátják azokat, a kik kisebb vétségeket követtek el, azután azokat is szabadon eresztik, a kik okiratot hamisítottak. Ha még mindig kell a hely, hadd menjenek el a gyujtogatók, a rablók, a gyilkosok! Azok nem avatkoznak a politikába és semmi közösséget nem éreznek a passzív rezisztenciával. Mig a hazafias elemek államköltségen hűsölnek a börtönök vastag falai mögött, idekűnn megujul a Bach-korszak és a Rózsa Sándorok világa.

Igy azután lassankint zár alatt lesz az ország köztisztviselőinek egy jókora része. Hozzájuk csatlakoznak a hazafias gondolkodású ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók stb. Elsősorban persze azok, a kik tollal hirdetik a nemzeti jogokat: az újságírók, továbbá a népképviselők, a kiket — házfel-oszlatás után — nem fog védeni a sérthetlenség joga.

Simán persze nem megy a dolog, mert arra valamelyes jogczim is kell, hogy valakit becsukhassanak. A jogczim keresésre is megvan a kormányának a „saját külön”-je. Ott van az igazságügyminiszter, Lányi. Majd talál az okot, jogot az elfogatásra, az elítélésre. Az az, hogy ő találja, de a magyar ügyészi kar nem fog találni! Hála Istennek — ha akadt is manapság egy Nyéki Németh János, királyi ügyigazgató-féle, a ki a magyar jakobinusok porében olyan szomorú és rut szerepet játszott — azért meg nem vesztek ki a Dömötöri Németh Jánosok, a kik még a császártól is azt kérdeznék, hogy a Corpus Juris nak melyik szakasza alapján indítsák meg a pört, milyen alapon kérjenek elmarasztaló ítéletet.

1823-ban egy kissé kényesebbek voltak az állapotok. Akkor még a negyvennyolczas törvények se voltak

ítélik és levágják a fejét, vagy elküldik messzire, tengerentúlra abba az országba, ahonnan senki vissza nem kerül . . . Ha ugyan az esküdtek el nem hiszik az ügyvéd szavára, hogy a fiu csakugyan eszeveszett . . .

De hogyan hihetnék bolondnak Michelt? Egy szó sem igaz abból, hogy a családban bolondok lettek. Hogy Michel egyik nagybátyja hóborstos volt; hát az volt! Meg, hogy Michelnek egyik roszcsont unokabátyja ölt és lopott: hát ölt és lopott! De bolond ember olyan, aki ok nélkül ölt volna, de nem akadt a családban.

Hej, de kár, hogy nem volt: ha lett volna s ha bizonyítani is tudták, az esküdtek tán hittek volna az ügyvéd szavának.

Hej, hogy a Michel apja olyan józan férfiú, olyan derék ember miért is volt örök életében? És miért, hogy ő maga nem?

A parasztasszony megállt. Megállt, mint olyankor szokta, ha valami rendkívüli gondolat kelt életre megkeményedett agyvelejében.

Az ám! ugye lehet még késő még. Leg-alább két vagy három, tán négy óra hosszat is elszónokol még az ügyvéd ur. Már pedig annyi idő alatt . . .

Az anyóka elgondolkozva indult meg

meg, még se tudták porbe fogatni Barsmegye tisztviselőit. Pedig csak egy magyar érzelmű, de Németh nevű királyi ügyigazgató állott pártjukra. De az is elég volt, mert a törvénykönyvvel védte a vádlottakat. Ő; a közzváltó!

Ma rendezettebbek a viszonyok, még kevésbé félhetünk egy dühében elvakult ember fenyegetéseitől, a ki azt hiszi, hogy az ezredében kommandiroz; a ki nem tudja megérteni, hogy reánk a reglama nem kötelező, mert mi a törvények védelme alatt állunk. Tetteinket se lehet bíráltni a katonaság házi szabályai szerint, hanem csak a fennálló büntető törvények értelmében. Azok pedig velünk vannak, nem ellenünk.

Az ilyen fenyegetésre tehát nyugodtan, sőt mosolyogva mondhatjuk egymásnak:

"A viszontlátásra — a karczerben!"

Breznay Imre.

Bécsi telefonhírek.

július 6.

A Potemkin utja.

A fekete tengeri hajóraj, a mely a Podjedonoscseivel innen Szabasztopolba ment, azonnal megtudta, hogy a Potemkin Theodosiában van. Erre az egész hajóraj arra felé indult, mert azt a parancsot kapta, hogy a Potemkint sülyeszesse el. A Rotemkin Theodosiában megkapta a kért szentet és eleséget. A Potemkin pénztárában 800 ezer lira van.

Odessza. A lakosság nagyon fél a zsidóellenes zavargástól. A rendőrfőnök kijelentette, hogy határozott tudomása van a zavargás szervezéséről.

Az ünneplő Amerika.

Newyork. Julius 1-én egész Amerikán ünnepelték a függetlenség proklamálását. Körülbelül 150 városban tüzijáták és pisztolylövés által 36 ember meghalt és 1677 megsebesült.

váratlan világhosszra nyílt öreg szeme. Szegény fiu! Hej, ha mégis megmentené, ha valami olyant tudna tenni, amivel megmutathatná az esküdteknek, hogy az ügyvéd urnak igaza volt, hogy Michel csakugyan eszeveszett, apja is az volt, az anyja is!

A vén parasztasszony szeme csillogott fehér főkötője alatt; s a könyvek, amelyek az imént kicsöppentek a szeméből, mintha nem a szívet vájták volna már, hanem a reménységét élesztgetnék benne — zürzavaros és csodálatos reménységet.

Szaporázta lépteit s kisértet a törvényszék épületéből és találmra belevegült a tömegbe. Hirtelen támadt rajongás vitte a fehér főkötőt, emlegette a beesett mellett, remegtette a függő aranykereszt alatt a nyaknak ránczos és száradt bőrét.

De hát, mi legyen? Mit tegyen, mivel mentse meg Michelt?

Egyszerre csak egy piros léggömböt áruul asszonyt pillantott meg, mellette pedig egy fiucska, egy nyolcz tíz esztendő esinos, szőke és elég gyöngye testü ficzkót, majd ugyanolyan, aminőt Michelt, a boldogtalan fojtott meg volt.

Az öreg asszony megállt mozdulatlanul. Durva vonásu arcán remegni kezdtek orr

Cladó kapitány az orosz tengerészetéről.

Pétervár. A Novoje Vremja-ban Cladó kapitány kifejti azokat az okokat, a melyek az orosz tengerészek forrongását előidézték. Azt mondja, hogy a fekete tengeri matrózok, mint egyáltalában minden déli orosz, sokkal temperamentumosabbak, mint az északi oroszok. A keleti és déli népekkel való folytonos érintkezés következtében sokkal fogékonyabbak a lázító beszédek iránt, de azért mégis nyugodtak voltak, amíg Scridlov volt a főparancsnok, a ki össze tudta egyeztetni a fegyelmet az alárendeltség iránti jósággal. Mikor a hábo u kitört, a fekete tengeri matrózok követelték, hogy Kelet-Ázsiába küldjék őket. De nem küldték őket. Csáknin admirális kinevezésével fokozódott az elégedetlenség. Így tehát csak az alkalom kellett hogy a dél Oroszországban olyan eredményesen dolgozó propagandó a forrongást megindítsa. Cladó szerint félni lehet, hogy a Potemkin példája iskolát csinál.

A pápa rabsága.

Róma. A pápa kénytelen termeiben tartózkodni, pedig a hőség miatt sokat szenved. A brazíliai érsek fogadásánál így szólt a pápa:

— Mennyire irigylem Önt, hogy a szabadban sétálhat, míg nekem fogolynak kell maradnom, — Ha Szentséged akarná, megfelelő vidékre mehetne. — Ez igaz, én akarnám, de nem lehet. Az a hír tartja magát, hogy a pápa Casztelnuovoba megy.

A lázadó orosz tengerészek.

Páris. Tempsnak Pétervárról jelentik, hogy Potemkin Theodosziába ért és fenyegeti bombázással a várost, ha nem kap élelmet.

Konstantinápoly. A palotában kijelentették, hogy megtették az előkészületeket arra az esetre, ha Potemkin a Boszporusba jön.

London. Krieger tengernagy, miután Podjedonoscsevit Szepasztobolba vitte, a Potemkin üldözésére indult és elakarja sülyeszteni. Feltűnt, hogy Krie

czimpái. Aki megfigyelte, azt mondotta volna, hogy nini a leszen álló kutya.

Az anyóka csak nézte, nézte a gyermekét. A finom fehér bőrét, — olyan fehér volt, olyan finom! — ahogy előtetszett matrózgallérja alól. Az ő tiz ujjja, az ő paraszti tiz ujjának szorító ereje, de hamar végezze azzal a nyakkal . . .

Hiszzen igaz, szörnyűséges volna, mert ártatlan a gyermek és kedves, jólelkű; a szeme szegénykének olyan, mint a bárányé és bizony megérdemelné, hogy tovább is élhessen.

De hát Michel? Az is kis fiucska volt valamikor és most talán halálra viszik?

Ködfelhő vonult el a parasztasszony szeme előtt.

Megindult lehajtott fővel, kerges, ránczos kezén szétnyitva az ujjakat . . .

— Hej anyó! . . . Tán az orra elé nézne? Mit megy neki vakon mindennek?

De ő csak ment, nem hallott semmit . . .

Ekkor gyermekkiáltás hallatszott:

— Anyám!

A gyermek megijedt az ismeretlen parasztasszonytól, a ki merő nézéssel feléje tartott és édesanyja szoknyája mögé bujt. Az anyóka hirtelen megállott.

ger Potemkint, mikor az Szabasztopol előtt elhaladva Theodosziába ment, nem támadta meg. Odesszából hivatalosan is jelentik, hogy a Potemkinnak csak igen kevés löszere van, de ez alig felel meg a valóságnak. Utólag kiderült, hogy a Potemkin 40 polgári személyt, köztük asszonyokat is, Constanzában partra telt.

Odesszában minden osendes.

Konstantinápoly. Odesszában újra megindultak a rendes munkák. Üzleti élet még szünetel. Az idegen gőzösk holnap kezdik rendes forgalmukat. A fekete tengeri forgalmat kalózok fenyegetik.

Szerencsétlenség a tengeren.

Ekkerforderben tegnap délután gyakorlat közben összeütközött egy torpedóhajó, mely egészen ketté vált. Három gépész meghalt.

Vármegyénk és vidéke.

Az ideiglenes választói névjegyzékek. Hajdumegye központi választómánya csütörtökön délelőtt Rásó Gyula alispán előktele slatt ülést tartott, amelyen a megye három választó körületének névjegyzékai ellen beadott felszólalásokat tárgyaltak. Földestői 4, Hajdusoboszlórol 3 felszólalás érkezett, amelyek közül 1 elutasított.

Gondnok és tanácsbíró választás.

Az alsószabolcsi-hajduvidéki egyházmegye bizottsága csütörtökön bontotta fel a szavazatokat a gondnoki és tanácsbírói állásokra. Beadatott összesen 60 szavazat: Gondnoknak megválasztott Rásó Gyula alispán 56 szavazattal a Kovács Gyula országgyűlési képviselőre esett 4 szavazat ellenében. Tanácsbíróvá megválasztott 47 szavazattal Csuhány László hajdunánási polgármester Kovács Gyula 6, Wessprémi Zoltán 6 és Kálmán Lajos hajduböszörményi ügyvéd 1 szavazatot kaptak.

Tehát ennek is van anyja?

Az öreg asszony feje még lejjebb csuklott és a kis aranykereszt tánczolni kezdett zokogástól rázott mellén!

— Mi járban van jó asszony? — kérdezte a kis szőszke anyja.

— Nem akartam én semmit, asszony-ság! . . . Csak a kis fiát csokolnám meg, ha megengedi! . . . Tartsa meg a jó Isten és legyen mindig olyan szép, olyan okos, mint a milyen most!

És Michel édesanyja visszafordult, vissza a törvényszék palotája felé.

A nehéz csöndességben egy hang, a melynek olyan kondulása volt, mint a lélekharagnak, ezt mondta:

. . . Az esküdtszék a föltett kérdésre igennel válaszolt . . .

Mikor az anyókanak megmagyarázták ennek az igen-nek jelentését, az öreg parasztasszony eszméletlenül terült el a tanúk padján.

És ezt nemcsak a bánat tette, hanem a lelkifurdalás is, az azon való lelkifurdalás, hogy a válságos perczben nem volt elég erős és eléggé anya . . .

Jean Rameau.

Vizbefult kis gyermek. A nyári fürdőzésnek tegnap ismét két gyermek lett áldozata. Micskén történt az egyik eset, a hol Kovács László 10 éves suhancz társával a kenderáztatóba ment fürödni. A gyerekek sokáig játszadoztak a vízben és észre se vették távozásuk alkalmával, hogy a Kovács László nincs közöttük. Szülői pár óra múlva indultak keresésére, a mikor már csak hullájára akadhattak. Az esetről a község előljárósága a margitai főszolgabírósnak utján jelentést tett a nagyváradi ügyészségnél.

Jegyzőjelöltek vizsgálja. A debreczeni közigazgatási tanfolyamon csütörtökön kezdődtek meg a vizsgák. A jelöltek két bizottság előtt vizsgáztak, amelyeknek elnökei voltak: Domahidy Elemér főispán és Veszprémy Zoltán főjegyző. Az első napon 12 jegyző jelölt vizsgázott le, kitüntetéssel Török Ferencz, a többiek egyhangúlag és szótöbbséggel. A vizsgákat ma folytatják.

Betegség miatt öngyilkos. Hajdusoboszlón felakasztotta magát Némethy Mihály. Kozma Lajos kondás talált reá az istállóban, de már akkor nem élt. Tettének oka gyógyíthatlan betegség.

Az orosz matrózok.

(Egy orosz tisztől.)

Az orosz matrózok helyzete nem irigylésre méltó. Kényszerítve megy a szolgálatba, rab zolga módjára él és teljesen tönkretéve szokta rendes körülmények között a szolgálatot elhagyni. Amikor az újonczkiképzés megkezdődik, egy árva szó nélkül átteszik a tengerészethez. A tengerészetnél pedig a legszigorubbán bántanak a legénységgel. A legkisebb vétséget a legcsufosabb büntetéssel sújtják. Ez a fegyelem megokolt volna, ha a keresztülvitele igazságos és emberséges tisztekre és admirálisra volna bízva, de így az elképzelhető legszigorubb visszaélésnek történnek a hadi tengerészetnél. A matrózok tulajdonképpen ennek a szigorú diszciplína áldozatai, hanem a tiszték despotizmusáé.

Lehetetlen, hogy egy szalon admirális, aki karrierjét valamelyik befolyásos főúr feleségének köszönheti, egy olyan enervált ember, aki első tengeri útján megkapja a tengeri betegséget, hogy egy ilyen ember mintakép gyanánt szolgáljon az alantosabb rangú tengerész legénységnek. Lehetetlen, hogy olyan tiszték, akik áldozatai a házárjátéknak, az asszonyoknak, az ivásnak, hogy ezek a férfias magatartásra adjanak példát.

Ez a tény maga talán nem rontana annyit, amit az, hogy a legénység soha a neki kijáró ellátást nem kapja meg olyan mértékben, amilyenben az neki jogosan jár.

A legények elől a dözsölő tengerésztisztek lopják az ellátásra szolgáló kellékeket. Ezeket a kellékeket nemcsak nagyban lopják, hanem egész kicsinyes mértékben is. A matrózok napi kosztja három font fekete kenyér, 365 gramm hus, zsír és fűszer kellő mennyiségben, friss vagy szárított fűszerek. Szóval a tengerész-legénynek különb kosztja volna a hajón, mint amilyen otthon a szülei házában.

Ha eziránt felszólal és méltatlanságának kifejezést ad, akkor első dolga a tisztnek a vakmerő matrózt durva szavak kíséretében vagy arczul ütni, vagy pedig ki rugni.

Hogy különösen a matróz érzékeny az igazságtalanságok ellen, az már azért is bizonyos, mert ezeknek a világlátottság folytán nagyobb műveltségük is van, mint a száraz földieknek.

Gotterhalte a vendéglőben.

Tüzértisztek mulatozása.

Arad, július 6.

Tegnap történt, az éjféle órákban, hogy Kass vendéglőben öttüzértiszt és egy katonarvos állított be. A társaság azonnal a pezsgőszéshes látott s körülbelül egy óra hosszáig mulattak, miközben a cigány, Farkas Lénárt zenekara folyton húzta a megrendelt német és román darabokat. Magyar darabról természetesen szó sem volt. Ekkor felállott a tiszték közül egy kapitány, aki különben eddig is hangadó volt s odalépve a cigányhoz, ráparancsolt, hogy álljon fel, huzza el a *Gotterhaltét* s *azután tisztelegjen*. A kapitány ur azonban rossz helyre címizte a parancsát, mert Farkas Lénárt primás kijelentette, hogy a *Gotterhaltét nem játsza*. A kapitány erre a kijelentésre éktelen haragra lobbant s ráordított a primásra:

— *Ha nem huzod, akkor pakkolj és menj!* — mire Farkas Lénárt, a hazafias cigányprimás, hátrahagyva bandáját, szó nélkül eltávozott.

Eddig a felháborító eset, amelyhez valóban nem sok szó kell. A Hentzi-szellemű kapitány azonban tartsa ezeketán természetesen, hogy becsülésünkben Farkas Lénárt, az önértetes cigányprimás — akit ő valószínűleg embernek sem tart — ép oly nagy mint amily kicsiny ő, aki karddal az oldalán akarja kényszeríteni a cigányt, hogy hát elhuzza azt a hóhérnótát, amelynek halatára minden magyar embernek arczába szokik a vér.

A kapitány ur azonban nem magyar ember s nem is tud, nem is akar együtt érezni ezzel a néppel, azt kérdjük tehát tőle, hogy mint önértetes ember, mit keres akkor ezen a földön? Miért fogadja el a kenyeret attól, akinek jelentéktelenségében semmit sem képes cserébe adni? Ugy lát szik, ő képtelen megérteni, hogy ilyen emberek számára nincs e földön hely, meg kell tehát értetni ezt vele a magyar államhatalomnak, amelyet semmibe sem vesz, lebecsül akkor, amikor azt a vérlázító nótát akarja huzatni.

Hogy a magyar nemzet önértetét az ily minősíthetetlen támadástól mindenkorra megóvjuk, kemény példát kell szolgáltatnia a hadsereg hasonló érzelmű egyénének s meg kell mutatnunk, hogy a független Magyarország még sem fixa idea, mint azt ők gondolnak. A magyar országgyűlésnek kötelessége gondoskodni arról, hogy effajta emberek ne sokaig rontság itt a levegőt s hogy oda kerüljenek, ahová szívük vonzza őket: a császár árnyékába.

Mi az ujság?

Kidobta gyermekét a vonatból.

Ausztriában a Baden-fele robogó gyorsvonat mellett a töltésen egy csecsemő gyermek friss vérben fetregő hulláját találták meg a vasuti örök. Gyanusítják, hogy valamelyik urinő akart ilyen módon megválni a szegyéntől. A bécsi rendőrség erélyesen nyomoz.

Az odesszai vérnapok. Az odesszai vérnapokról most már bővebb részletek jelentek meg egyes külföldi lapokban, amelyek magánértesülés jellegét viselik magukon. Ezek a levelek megerősítik azt, hogy időkint a katonaság teljesen védtelen volt a korlátlan tömeggel szemközt és később vaktában lőtt a tömeg sorai közé. Egy Pétervárról érkezett távirat szerint Odesszában a kikötő mellett összegyülemlt tömeg olyan meggyőzhetetlennek látszott, hogy a katonák a fülük botját sem merték mozdítani. Mert

a 30,000 főből álló embertömeggel szemben az aránylag gyöngye katonai kordon alig mert mozczaanni. A tömeg úgy rabolt és zsákmányolt, ahogyan csak tőle kitellett. Csupán a vámhivatalokat kimélték, mert ezek előtt egy megerősített katonai őrség állott. Minden rabolt tárgyat azonnal potomon aron el is adak a rablók. Egy font tehát tíz kopekért, egy értékes vég selymet 30 kopekért adtak el. A katonaság nem egyszer fogott szuronyt, a kozákok pedig ostorait kiméltetlenül mérték a tömeget. Semmi nem használt, a megvadult tömeg csak rabolt szakadatlanul tovább. Közben a gyujtogatók is működtek a kikötő minden oldalán. A katonák lövöldöztek a zsákmányolókra csakugy, mint a csóvavetőkre, szóval mindenkire, aki csak fegyvere nyílása elé került. A meghaltak száma elég nagy; a megsebesültek ezrenként fekszenek. Kilencz gőzös és ötven vitorlás hajó teljesen elégett. A hajóstársaságok beszüntették működésüket, minden közlekedés szünetelt.

Az örült honvédönkéntes.

(A váradi ezredparancsnok nyilatkozata.)

Részvétellel emlitettük meg a nagyváradi Szabadság után, mint ezt a forrást annak idején a közlemény leadásánál jelez-tük is, hogy egy nagyváradi honvéd önkéntest elborult elmével szállítottak a debreczeni honvédkórházba. E hirt, mely a Szabadság-tól származott, helyesbíti a nagyváradi 4 honvéd gyalogezred parancsnokságának hozzánk intézett és készséggel közölt következő nyilatkozata:

A Debreczeni Független Ujság

Tekintetes Szerkesztőségének,

Debreczenben.

Nagyvárad, július 5.

A Debreczeni Független Ujság folyó évi 170. számában (június 25-én) „Az örült honvédönkéntes” cím alatt Grósz Aladár, ezen ezredhez tartozó egyévi önkéntes cz. örvetöről egy cikk jelent meg, mely őt mint dühöngő örültet tünteti fel.

Jóllehet a valóságnak megfelel az, hogy Grósz Aladár ideges, illetve nem egészen normális viselkedése miatt megfigyelés végett a debreczeni honvédkórházba szállított, mindazonáltal az emlitett ujság cikke a tényállást tulzotian adja elő, s így vezetett az örültté nyilvánítás által mélyen sérti, s ez által polgári állását, jövőjét kockáztatja.

Tisztelettel kérem tehát a tekintetes szerkesztőséget, hogy sziveskedjék az emlitett hír szerzőjét ide tudtul adni, s egyben az emlitett cikket megfelelően helyreigazítani.

Grósz önkéntes máskülönbön is állandóan nyugodtan, illedelmesen viselkedik és semmi sem igazolja azon körülményt, hogy dühöngő örült és elborult elméjű.

Békéssy ezredes.

Egyházak és iskolák.

Polgári iskola. A kereskedő társulat által alapított polgári iskola a teljes várakozásnak megfelelt. Alapításával a fentartó kereskedő-társulat mig egyfelől eleget tett a város iparos, kereskedő, és hivatalnok köreiből oly régóta hangoztatott kívánsolomnak, addig más felől tanulóit a középiskolánál gyakorlatibb irányban neveli és jobban készíti elő gyakorlati irányban a növendékeket a kereskedelmi iskola számára, az elmúlt 1904—1905. tanévben nyílt meg a polgári iskola negyedik osztálya is. Az iskola egyébiránt népes és látogatott volt.

Szebasztopol
ba ment, nem
hivatalosan
nkinnak csak
de ez alig fe-
tőlag kiderült,
gári személyt,
Constanzában

osendes.

zaban ujra meg-
Üzeti élet meg-
k holnap kezdik
tengeri forgal-

tengeren.

delután gya-
lt egy torpedó-
vált. Három gé-

vidéke.

lasztói név
őzponti választ-
Rtó Gyula al-
artott, amelyen
kerületének név-
szólalásokat tár-
szoboszlóról 3
ek közül 1 el-

biró választás.

adéki egyház-
tőkön bontotta
ondnoki és ta-
datott összesen
ak megválasz-
án 56 szava-
országgyűlési
zat ellenében.
ztatott 47 sza-
hajdunánási
yula 6, Wesz-
nán Lajos haj-
1 szavazatot

nyja?

jeje még lejjebb
ereszt tánczolni
neliél!

jó asszony? —
ja.

emmit, aszszony-
csokolnám meg,
meg a jó lsten
zép, olyan okos,

ja visszafordult,
ja felé.

en egy hang, a
vált, mint a lélek

a föltett kérdésre

t megmagyarázták
sét, az öreg pa-
terült el a tanúk

anat tette, hanem
való lelkifurdalás,
nem volt elég

Jean Rameau.

DEBRECZENI FÜGGETLEN

UJSÁG

1905/282 5-6 old.

Kiepesítőtől

FÜGGETLEN

Istentisztelet a gör. kath. kápolnában, ma, keresztelő sz. János születésének emlékünnepe 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szent mise; délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Színház.

Szintársulatunk bérlőinek törzskönyve.

Oláh Károly városi tanácsnok összeállította a színház bérlőinek törzskönyvét, amelyből a következő adatokat közöljük:

Földszint páholy „A” bérlet: dr. Magoss György, Rickl Géza, özv. V. Szabó Jánosné, özv. Sesztina Lajosné, dr. Sz. Szabó József, Tóth István, Sámy Béla, Rásó Gyula, Kölcsey Sándor, Reichmann Armin, Aron Jenő, özv. Kovács Lajosné, Kiss Áron, özv. Sár váry Ferenczné.

Első emeleten „A” bérlet: dr. Moskovits Jenő, Wolff János százados, K. Tóth Kálmán, dr. Balkányi Miklós, dr. Gajzágó Béla, Szikszay Lajos, özv. Kaszanyitzky Endréné, dr. Kalmár Barna és özv. Konec Elekné, Igyártó Sándor, Szabó Sándor, Jeney Miklós, Szabó Miklós, Csanak József és János, Falk Lajos, dr. Fejér Ferencz, özv. Szabó Antalné, Város, özv. báró Josinszky Miklósné, Dicsőfi József és Szale György.

Földszint „B” bérlet: Miskolczy Lajos, Simonffy Imre, Húzly Lujza, Veress Lászlóné, özv. Steinfeld Mihály, Vecsey Viktor, Leatyán Adorján, dr. Losonezy Álmós, Fried Emil, Kerekes Géza, Rotschnek Emil, Liszka Nándor, özv. Vargha Ferenczné, özv. Boezkó Sámuelné.

Első emeleten „B” bérlet: dr. Tüdös János, dr. Kola János, Wessprémy Zoltán, özv. Király Ferenczné, Fischbein Ignác, Reviczky József, Géressy Kálmán, gróf Dégenfeld József, özevgy Jármay Elekné, özv. Brunner Edéné, Komlóssy Arthur, ifj. Bosznay Károly és Tóth Kálmán, Ormódy Lajos, Pongrácz Géza, Kardos László Kenyeres Károly, Város, Löfkovics Arthur, dr. Kenézy Gyula és Török Gábor.

Földszint „C” bérlet. Hoffman József és Budaházy Zoltán, özv. Simonffy Béláné, Szikszay Gyula, Aczél Géza, Békéssy László özv. Csorba Lajosné, Szabó Kálmán, Vinnay Géza, Somogyi Pál és Magocsy Sándor, Vecsey Imre, Szent-Királyi Tivadar, Kovács József polgármester, Bernáth Elemér, Dalmy Kálmán és Hutflész Kázmér.

Első emeleten „C” bérlet. özv. Derzsy Lászlóné, Szabó Lajos és dr. Tóby Elek, Kernhoffer József, Márk Endre és özv. Lengyel Imréné, Fazekas Sándor, dr. Ujfaluassy József, Vecsey Zoltán, Komlóssy Dezső, Szunyogh Sándor, dr. Bruckner Ernő, Zádor Lajos, özv. Béressy Sámuelné, Szántó Győző, dr. Moskovitz Miksa, Orosz Endre, Bechert Manó, Város, Domahidy Elemér, Kolben hayer Kálmán és dr. Szücs Miklós.

Földszinti ülőhelyek „A” bérletre
Első sor jobb oldalt 1. és 2. dr. Dóczy Emil, 3. Nyiri Ernő, 4. és 5. Biró Géza, jobb középben 1. és 2. Suhajda József, 5. Jablonczay Kálmáné. Balközépben 4. Jablonczay Kálmáné, 3. és 2. dr. Kovács József, 1. Rosinger József, baloldalt 1. Aron Miksa, 3. Tóth Imre, 4. Gondos Gyula főhadnaggy.

Jobboldalt II. sorban, 1. Rottler Béla, 2. és 3. dr. Fejér Ferencz, jobbközépben 1. 2. 3. Füleky Pál, 5. Gyémánt Samu, bal középben 4. 3. és 2. Gyémánt Samu, baloldalon 1. 2. Jámbor János, 5. Erdélyi Mihályné.

Jobb közép III. sor 1. és 2. dr. Sár váry Gyula, balközép 1. tüzoltóparancsnok 2. és 3. Török Péterhé, baloldalt 1. és 2. dr. K. Szalay Béla orvos.

Jobb oldal IV. sor Debreczeni Ujság,

balközép 1. és 2. Debreczen, baloldal 1. és 2. Szabadság szerkesztősége.

Jobb oldal V. sor 4. Fonciere biztosító társaság, 5. Első magyar általános biztosító társaság.

Jobb közép VII. sor 1. és 2. L. Nagy Bálint, balközép VIII. sor 1. és 2. Harmathy Pál, baloldal XII. sor balközép 1. és 2. Harmathy Pál, baloldal XII. sor 3. özv. Kanizsai Endréné, XIII. sor jobb közép 1. és 2. Kronovitz Gyula.

Földszinti ülőhelyek „B” bérletre, jobb oldal I sorban 1. és 2. dr. Balkányi Emil, 3. dr. Weinberger Sándor, 4. B. Bödy Ella, jobb közép 1. és 2. Berger Jenő, 3. dr. Berger Andor, 4. Fried Ernő, 5. dr. Czákó Zsigmond, balközépben 4. és 3. Szöllősy Ferencz, 2. és 1. dr. Szántó Sámuel baloldalt 1. Fodor Józsefné.

Jobb közép II. sor 1. Hegedüs Sándor, 2. dr. Weisz József, 3. Holländer József; balközépben 3. és 2. Stern Józsefné; bal oldalt 1. és 2. Jámbor János; jobbközép 1. és 2. dr. Sár váry Gyula.

Balközép III. sor: 1. tüzoltóparancsnok, baloldalt 1 és 2 dr. K. Szalay Béla, IV. sorban jobboldalt 1. és 2. Debreczeni Ujság, balközi 1. és 2. Debreczen, baloldalt 1 és 2 Szabadság, V. sorban 4. Fonciere, 5. Első magyar általános biztosító, VII. sorban jobbközép 1 és 2 L. Nagy Bálint, XII. sorban baloldalt 3 özevgy Kanizsai Endréné, XIII. sorban jobbközépben 1 és 2 Kronovitz Gyula.

Földszinti ülőhelyek „C” bérletre, jobboldalt 1 dr. Magoss György, 2. dr. Weinberger Sándor, 3. dr. Glück József, 4. és 3. Tafler Ignátz, jobbközépben 1. Békés Lajos, 2 és 3 dr. Berger Andor, 4. özv. Joó Istvánné, 5. Széles Ilona, balközépben 4. és 3. Szöllőssy Ferencz, 2 és 1. Nánássy Miklós, baloldalt 1. 2. és 3. Erber Ernő, 4. Dalmy Aarna, jobboldalt II. sorban 1 és 2 dr. Hütter Károly, jobbközépben 4. és 5. Fürst Ödön, balközépben 4 3 és 2 Váradi Ignátz, baloldal 1 és 2 Jámbor János, 3. Dénes Arthur; III. sorban jobboldalt 1. Molnár Ferencz, 3 és 4. özv. Beszterczey Károlyné, jobbközépben 1. és 2. dr. Sár váry Gyula, 4. Nagy Jakab, balközépben 1 tüzoltóparancsnok, 2 3 4 és 5 Nagy Jakab, baloldalt 1 és 2. dr. K. Szalay Béla, jobboldalt 1. és 2. Debreczeni Ujság, IV. sorban balközép 4 és 3 Mentze Henrikné, 2 és 1 Debreczen, baloldal 1 és 2 Szabadság, V. sorban 4. Fonciere, 5. első magyar általános biztosító társaság, balközép V. sorban Csáthy Ferencz, VII. sorban jobbközépben 1 és 2 L. Nagy Bálint, balközépben özv. Lehmann Gusztávné, XII. sorban özv. Kanizsai Endréné, jobbközép 1. és 2., Kronovitz Gyula.

UJDONSÁGOK.

Két gyermek tűzhalála.

Debreczen, július 6.

Két megrendítő eset történt ma. A két áldozat a halállal vívódik a debreczeni közkórházban. A két gyermek szerencsétlenségéről a következő tudósítást közöljük:

Szöke Ferencz és felesége, Molnár Juliánna nagycseréi tanyai lakosok a szomszéd tanyába mentek dolgozni, a takarási munkában segédkezni. A szülők kenyeret és szalonnát hagytak hátra két gyermekük számára. A 9 éves Juliska 3 éves öcsésére vigyázott. A kis fiu éhes lett és sirt. A kenyér és szalonna nem elégítette ki, főtt ételt akart.

Az ügyes kis leány erre a kat-

lanba tüzet rakott és főzni kezdett. Mikor a étel már erősen főtt, leakarta venni a tüzről. A szerencsétlen gyermek egész közel ment a katlanhoz, ahonnan láng csapott ki, amely lengő ruhácskájába belekapott. A szerencsétlen gyermek megijedt és futásnak eredt. Szerencsére arra járt Bot Istvánné szomszédasszony, aki letépte a ruhát róla. A kis lányt rögtön kocsira tették és behozták a közkórházba, ahol élet-halál közt fekszik.

Ugyanily szerencsétlenség történt a nyil-utcza 140. sz. a. házban is. Szilágyi Ferencz és neje korán elmentek hazulról. Két gyermekük, a 3 éves Ferencz és másfél éves öcsce még aludtak. A 3 éves Pista gyerek később felébredt és gyufát gyújtogatott és meggyújtotta a ruháját. A gyermek kétségbeesett kiáltását senki sem hallotta. Az anya később jött haza, amikor már leégett a ruha is róla. A megégett gyermeket azonnal beszállították a közkórházba. A szegény kis fiu halálán van.

Mindkét esetben megindították a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség a gondatlanságért.

A lovak kalapja.

Sohler István hajdunánási szalmakalap gyárában ezer meg ezer darab számra készülnek az olyan hatalmas méretű kalapok, a melyeken két lyuk van. — A lyukak arra valók, hogy a lovak fülei kiferjenek rajta.

A kalap alá nedves szivacs jön, ez aztán hüvesen tartja a szegény igazvonó lovak fejét, minélfogva kánikulás időben nem kapnak napszúrást és a tulajdonost esetleg megment egy 30—50 krajczáros kalap 200—300 frt. veszteségtől.

Ezek a kalapok Nánásról mind külföldre vándorolnak. — Debreczen gazdái daczára hogy szomszédtságban vagyunk még nem gondoltak arra, hogy kiméjék azt a szegény jószágot ebben a türhethetlen forróságban, rendelkezhetnének lovaik fejére kalapot, testükre pedig hálót, mely megkiméli őket a legyek csipésétől.

— **A siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület** igazgatótanácsa f. évi július hó 10-én, délután 4 órakor a vármegyeház nagytermében gyűlést tart, melyre kivülczimzettet tisztelettel meghívom és megjelenségét kérem. Tárgy: 1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 2. Az intézet vezetőtanácsának jelentése a folyó ügyekről. 3. Új növendékek felvétele. 4. Esetleges indítványok. Debreczenben, 1905. jul. 4. Domahidy Elemér s. k. főispán, egy. elnök.

— **A debreczeni honvédek Nagyváradon.** A Nagyvárad Napló írja: Kétezer honvéd van most összpontosítva Nagyváradon. A rendes, itt állomásozó honvédgyalogezred mellett tegnap óta itt vannak a debreczeni honvédek is, a kik már tegnap ellepték a várost. Az idegen ezred, négy teljes zászlóalj egész július hónapban át Nagyváradon fog állomásozni, itt a

kezde-
leakarta
en gyer-
atlanhoz,
ly lengő
erencesét-
ak eredt.
Istvánné
a ruhát
ra tették
hol élet-

történt
zban is.
n elmen-
a 3 éves
ese még
k később
t és meg-
készségbe-
llotta. Az
kor már
megégett
ák a köz-
álán van.
tették a
felelősség

ási szal-
ezer da-
an hatal-
eken két
a valók,
rajta.

vacs jön,
gény iga-
kániku-
zurást és
ent egy
— 300 frt.

ról mind
Debreczen
édságban
ak arra,
jóságot
ban, ren-
apot, tes-
méli őket

yámolító
tanácsa f.
akor a vár-
art, melyre
om és meg-
ökönyv hi-
vezetőtaná-
bl. 3. Uj
ndítványok.
ahidy Ele-

ek Nagy-
pló írja:
sszponto-
e, itt álló-
ellett teg-
zeni hon-
ellepték
egy teljes
apon át
ni, itt a

város környékén valóságos csatározások lesznek, melyeknél ellenfelekként a nagyvárad és a debreczeni honvédek fognak szerepelni. A próbaháború már tegnap megkezdődött. A hajnali órákban vonult ki a nagyvárad ezred Hegyközsáldobágy alá, merről Nagyvárad felé vonult az ellenség a debreczeni 3. honvédalagezred. Az idegen honvédek három nap óta gyalogoltak Debreczenből s utolsó pihenőjük tegnap éjjel Szalárd községben volt. Onnan nyomultak előre egyenesen Nagyvárad felé. Az ütközet a száldobágyi hegyen folyt le s a két ezred ezután felállott menetkészen. Elöl a debreczeniek jöttek, kiket Wieber Adorján ezredparancsnok vezetett. A 3. honvédezred legénysége két helyen nyert elszállásolást. Az 1. és 2. zászlóalj, a régi járványkórházban, a 3. és 4. zászlóalj a honvédlaktanya színjeiben kapott szállást. A tiszteket pedig a városban helyezték el. Ma pihenője van a két ezrednek s holnap lesz a tulajdonképpeni összpontosítási gyakorlatok első napja.

Az alakuló mentő egyesület.
A debreczeni mentő egyesület alapszabálytervezete és a gyűjtőiv már készen van s a városi nyomda kinyomatásával is rövidesen készen lesz, a mikor a tervezetet s a gyűjtőiveket tanulmányozás végett szétosztják a 25-ös bizottság tagjai között. A bizottság tagjai észrevételnek megtehetése végett a huszonötös bizottságot e hó 17-ére ülésre hívta össze Körner Adolf tanácsnok, bizottsági elnök. Gyűjtőivot küldeni fognak mindazoknak, a kik e társadalmi intézmény megalapítása körül tevékenységet óhajtanak kifejteni. A gyűjtőivek beküldésének határideje augusztus végén lesz.

Az élet apró regényeiből ezimen egy eset jelent meg lapunkban, mint a többi debreczeni lapokban is. Tárgyalt egy állítólagos kibékülést 25 évi különválás után. A Borz-utcában lakos jó módú polgár-párt, Kovács Gábort és Gábornét szerepeltette a regényes eset hőseiül. Ez a hír, mely bemondás után kerülhetett a lapokba, légből kapott. Kovács Gáborné szerkesztőségünkben megjelenvén, kijelentette, hogy férjétől nem élt külön, férjével a huszadik esztendő óta együtt, hazugság tehát, hogy 25 évig külön éltek; mert hosszú munkás évek alatt, amelyet együtt töltöttek, tekintélyes vagyont is szereztek és életöknek nincsen regénye. A közreadott érdekes híresztelést tehát a legilletékesebben megcáfolták és annak bemozdója ellen a sajtóbiróság útján keresnek elégtételt az érintettek, kiknek kérésére ezt a helyreigazítást szívesen közreadtuk.

Halálozások. Meghaltak: Mohácsi Józsefné szül. Sinai Juliánna ev. ref. 43 éves, özvegy Felbermann Józsefné született Leichmann Rózsa izr. 80 éves, Gábor Mária r. kath. 7 hónapos.

Szétrobbant szódavizes üveg. Könnyen sulyosabb természetű baleset érhetne volna T. J. Deák Ferencz-utcai pálinka mértékű, ha a véletlen nem jön a segítségére. A szódavíz szénsav tartalma meleg időben fokozódni szokott. Egyik szódavizes üvegben amelyet éppen felbontani akart, a szénsav annyira fokozódott, hogy azt széjjel robbantotta. A robbanó üveg egyik darabja a homlokát, másik darabja az orrát érte. T. J. fejét a robbanás pillanatában hirtelen hátra vágta és hogy kisebb sérülést szenvedett, csak ennek köszönhetette.

Az összerongált telefonhálózat. Az esteli vihar összerongált Debreczen környékén a telephon hálózatot. Szajol és Debreczen közötti interurban közlekedés is áldozatul esett. Úgyhogy Debreczen és Budapest között Szegeden keresztül lehetett közlekedni és beszélni.

Mindszentiék a fővárosban. Egyik budapesti esti lap írja ezt a tréfás történetet: Mulatságos história esett meg ma éjjel két mindszenti atyafin, kik tegnap este érkeztek a fővárosba és az Ó utczában a Smyrna-szállóban szálltak meg. A két atyafi névszerint Gömböcs István és Kántor Mihály, mint jó sógorukhoz illik, közös szobát vettek a nevezett szállóban és késő este együtt jöttek fel a szobába. Vagy félórával a hazajövetel után nagy zaj támadt a szobában és a beszaladó személyzet a két atyafit a földön találta. Kántor alélt volt és a hálántékáról csurgott a vér. Kántort elszállították a Rókus-kórházba, Gömböcsöt pedig a rendőrségre, ahol ma reggel kisült, hogy semmi büneset nem forog fenn, hanem egy kis félreértés. Gömböcs ugyanis azt vallotta, hogy ők bizony egy kissé pityókásan jöttek haza. Takarékoságból nem gyújtottak gyertyát és a sötétben úgy feküdtek le, hogy nem külön külön ágyba feküdtek, hanem egy ágyba és pedig mindegyik lábbal a másiknak fejéhez. Rövid idő múltán mindegyikük konstatalta, hogy idegen ember van az ágyában és megállapodtak, hogy az idegeneket kidobják. Egymásnak estek és rövid dulakodás után mindketten kiestek az ágyból. Kántor sógor nekiesett a hálószekevénynek és bevverte halántékán a fejét. Előhozták a Rókusból Kántor sógorát, aki azóta ki is jőzanodott, meg is gyógyult és mindenben igazolta a sógor előadását. Természetes, hogy mindkettőt szabadon bocsátották és hogy ma este aligha nem gyertyavilágnál fognak lefeküdni.

Vizet a kutyáknak. A ki már látott veszett embert, az soha sem felejtí el azt a borzadályt, a mit ezeknek a szerencsétleneknek a látása okoz. A városban ismét nagy számmal vannak a kóbor kutyák, sőt művelt emberek kutyái is szájkosár nélkül szaladgálnak még a főtéren is. Pedig július. augusztus hónapokban nagyon vigyázni kell a kutyákra, a meleg időben igen hamar megkapják a veszettséget. Pécs város tanácsa már évtizedekkel ezelőtt víztartókat helyezett el minden utcában, melyeket az utcáseprők tartoznak megtölteni vízzel, hogy a kutyák elolthassák szomjúságukat. Az utcáseprőket nem kellene ezért nálunk evel haborgatni, mert havonként 4 korona béremelést kaptak, hanem minden kutyát tartó gazda rá lenne szorítandó arra, hogy házában olyan helyen tartson edényekben vizet, hogy a kutyák hozzáférhessenek.

A máv. altiszti kör elnöksége értesíti az összes tagokat, hogy a tisztí lakmögötti pályaudvarban új tekepályát építtetett és a mai naptól a tagok rendelkezésére bocsátja: az elnökség.

Lopás a vonaton. Szabó István zentai szabó és vendéglős panaszt emelt a rendőrségen, hogy Püspökladány és Debreczen közt 50 korona készpénzt és 50 korona értékű arany óralánczát ismeretlen tettes ellopott. Nyomozzák.

Hézi szarka. Z. H. hatvan utczai lakos már régi idő óta észrevette, hogy egyik másik kisebb tárgya elvész. Szerdán

aztán már jelentést tett a rendőrségen a dologról. A rö tóni vizsgálat azonnal meg is csipfe a tolvajt Kocsis Emma szolgáló személyében. Ládájának átkutatása alkalmával több olyan kisebb-nagyobb tárgyat találtak nála, minek ellopásával nem gazdáját, de az udvarban és azon kívül lakókat károsított meg.

Garázda kofák. A gyümölcsvásár sohasem mulik el botrány nélkül. A kofák valósággal megrohanják az eladókat és leszedik a kocsiokról a gyümölcsös kosarakat. Csütörtökön reggel is Hatvan-utczán 8 kofa óriási botrányt csapott, úgy hogy a rendőrség közbelépésére volt szükség.

Tolvaj, aki hoz, de nem visz. Materny Károly hajó-utca 14. sz. a. lakos szerdán éjjel 10 óraker észrevette, hogy valaki átmászott a két méter magas kerítésen. Materny lármát csapott és megugraszotta az ismeretlen alakot, aki valamely ablaka felsőszárnyát hátrahagyva megszökött.

Használgja a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Miért nem lett Barabás Béla püspök?

(Visszaemlékezés egy érdekes szónoklatra).

Az elmúlt vasárnap, amikor a békésmegyei függetlenségi párt alakuló gyűlését tartotta Csabán, éppen harmincz esztendeje volt annak, hogy Barabás Béla dr. képviselő a kolozsvári unitárius gimnáziumban lette az érettségi vizsgát.

A nevezetes évforduló alkalmából érdekesnek tartjuk elmondani a következő jellemző esetet, amely Barabást csaknem egy püspöki székbe juttatta. Abban az időben Kriza János, a neves költő, a Vadrózsák ismert összegyűjtője volt a kolozsvári unitárius püspök. Amint a protestánsoknál általában szokásban volt az ottani unitárius gimnáziumban is, hogy a nyolczadik osztály tanulói vasárnaponként felváltva prédikáltak a templomban.

Történt egy izben, hogy az illető ifju, kinek prédikálni kellett volna, rosszul lett s Barabást kérte meg, beszélne helyette a szószékről. Barabás sohasem félt a szótól, könnyen rállt tehát s magára öltve a szokásos tógát, olyan szent beszédet vágott ki, hogy az egész hallgatóságot elragadta, amely nem győzte csodálni a fiatal, temperamentumos szónokot. De talán legjobban meghatotta a beszéd a püspök feleségét, Kriza Jánosnét, aki hazament, nem győzte ura előtt magasztalni a remek csodálatos szónoklatot.

A költői lelkü püspök érdeklődni kezdett a lehetséges ifju iránt s magához hívatta a soron volt szónokot. Ez megis jelent a püspök magas színe előtt, aki azonban nagyot nézett, amikor a felesége kijelentette, hogy nem ő beszélt.

Igy aztán csakhamar kisült a csere s a püspök már most Barabást kívánta mag elé, akit először is lesidított, hogy kathelikus létére, ha még oly szépen is, unitárius templomban prédikált, majd békésebb hurokat pengetve, azt ajánlotta Barabásnak: térjen át az unitárius vallásra, lépjen a papi pályára s biztosítja, hogy ily szép tehetséggel püspök lesz belőle.

Barabás erre hazament Aradra, elmondotta, hogy mivel biztatja a neves püspök, édesanyja azonban hallani sem akart az áttérésről. Időközben aztán, mire Barabás Kolozsvárra visszakérült. Kriza János meghalt s így esett, hogy a mi országos nevű t. képviselőnk s a magyar parlament egyik legkiválóbb szónoka ma nem unitárius püspök. Hát igazi püspöknek lenni jó, de azért nem hisszük, hogy Barabás bánja, hogy ma nem unitárius püspök.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG
1905/282 5-6 old.
kiegészítő

TÁVIRATOK.

Leczáfolt abszolútizmus.

Budapest, július 6. Mint a Buda-Pesti Tudósító írja, a Magyar Nemzet azon cikke, mintha a kormány a közgazgatást erőszakosan államosítani akarná, ez a hír nem igaz, ez csupán a szerkesztőség felfogása, amelytől a Fejérváry-kormány távol áll. Egyáltalában — írja a félhivatalos — a kormány a törvények keretein belül tartja magát és nem akarja sem a sajtósza-badságot megnyirbálni, sem a köztörvényhatóságok önkormányzati jogát. Az a hír pedig, hogy az államrendőrség tanácsosait akarná a kormány az ellenszegülő törvényhatóságok nyakára kormánybiztosul leküldeni, nem igaz és közönséges koholmány. (Sokszor írta ezt már a B. T. félhivatalos és az események ráczáfoltak.)

Nem vállalt elnökség.

Bécs, július 6. Derschatta reichsrathi képviselő lemondott a Magyarországgal tárgyaló bizottság elnökségéről, mert nem bizott abban, hogy a német pártok támogatni fogják.

Bródy állapota aggasztó.

Bécs, július 6. Bródy Sándor, az ösmert író állapotában aggasztó fordulat állt be. Az állapota reménytelen. A sebláz teljes erővel kitört.

Elhalt államtitkár.

Nagyszében, július 6. Toepke Alfréd volt pénzügyi államtitkár temetése ma folyt le nagy részvét mellett.

Az orosz forradalom.

Odessa, július 6. Ideérkezett hírek szerint a Potemkin a leghirnevesebb orosz fűrdő, Jelta előtt jelent meg és azzal fenyegetőzik, hogy Livádiát, ahol az orosz császár nyaralója van, halomra fogja löni. A városban óriási a rémület.

Sebastopol, július 6. Krieger tengernagyot óvatosságra figyelmeztették a tisztjei, mikor a Potemkin üldözésére elindult. Ez az óvatosság helyén való is volt, mert mikor a hajóhad elindult, a parancsnoki hidon és fedélzeten apró czédulákat találtak elszórva, amelyekre az volt írva, hogy ha a Potemkin ellen támadást vezényelnek, akkor a legénység lemeszároolja az összes tisztet és csatlakozni fog a lázadó hajókhoz. Erre a tengernagy megijedt és visszavonult, azután az összes legénységet szabadságot adta.

Pétervár, július 6. A császár értesítette Krieger tengernagyot, hogy a fellázadt Potemkin legénységével kíméletesen kell bánni.

Pétervár, július 6. A kaukázusi kormányzásban a nép erősen fegyverkezik. A helyzet aggasztó.

Tiflis, július 6. A zavargások két nap óta újra kitörték. A katonaság és rendőrség nem tudta a rendet helyreállítani. A georgiai exarcha ellen

merényletet intéztek, amely azonban nem sikerült. Az exarcha csak könnyebb sérülést szenvedett. A merénylő elmenekült.

Budapest, július 6. Faragó Jenő, a Magyar Hírlap kiküldött tudósítója Odessában beszélt Kubanov tábornokkal, aki azt mondta, hogy a föllázadt hajórajtól nem kell többé tartani, a rendet pedig e kozákok kancsukával is helyreállítják.

A fűrdők divatja.

A Divat Ujság-ból.

Megindult a fűrdővad mindenféle s ilyenkor bővebben van az embernek alkalmára a kisse merész összeállítású nyári ruhákban gyönyörködni, mert sokan, akiknek illik a feltűnő, de városban még sem szeretnek feltűnően járni, ilyenkor engednek egy kicsit a gyepión és csak azt nézik, hogy szépek-e a ruhában és nem törődnek azzal, ha egy kicsit feltűnnek. — sőt ha nagyon se — elvégre is hadd pukkadjanak a kedves jó burátnők.

Mondom, hogy ilyenkor látni remek rezedazöld ruhát heliotropilával díszítve, vagy pedig egy mélységesen ragyogó lilaszínt aranyfényével. Hisz fűrdön, amikor olyan fényesen süt a nap, úgy ragyog a tenger, vagy a Balaton, oly édesen suhog a fenyves és oly kábitóan illatoznak a hárs, a lilium, rózsa, viola, rezedák, akkor oly jól eshetik szép asszonynak, leánynak azt képzelni magáról, hogy a gubóból szárnyra kelt színes pillangó.

De ne csak a merész ruhákról legyen szó. Mert hiszen annyira szép és kedves az idén a nyári divat. Ugy el vagyunk ársztva pikével, selyemvászonnal, angol vászonnal, de kivált patyolat és batisztal, a hogyan még sohasem voltunk. — Most jó ám azoknak, akik beleokultak a ruhavarrás mesterségébe. — Mert a mai ruhákban az anyag melléke, a munka fő. Oly pazar, fárasztó gonddal és művészettel vannak a ruhák himezve, vagy himzéssel, csipkebetéttel és medajlonokkal díszítve, hogy csoda! Aztán az a sok finoman szedett ráncz, a rengeteg keskenyebb hajítás. Szinte látja az ember a finom rózsa ujjakat babrálni ezen a tündéreknek való kedves munkán.

A remek, leheletszerű batiszt, vagy kaczerán sima és szinte hivalkodóan egyszerű vászon, vagy pikétruhát a kalap teszi tulajdonképpen tökéletessé. A kalap ma tudniillik annyiféle, ahány szeszélyes ötlet cikázik keresztül a szép viselőjük fején. Az alap alig egyéb egy teljesen lapos, tányéralaku szalma, vagy lószőrlapnál. Ez alá aztán hol elől, hol hátul, hol féloldalt egy nyerges részt támasztanak, a karmája másik felét vagy az orrocskájára, vagy a felfülére hajlítják a boldog viselője, a tetejébe egy vékony virágkoszorút, vagy egy pár színjászó szallagrozettát illeszt és kész a világraszóló kaczer kis kalap.

Keztyű, czipő, napernyő persze mind világos, a lehető legvilágosabb. Hacsak lehet, a czipő és harisnya és minden alszósás hófehér. Igaz, hogy a mosás sokba kerül, de hát a fehér mindig fehér lehet, sohasem színehagyott, fakult, avult.

Vállravető mantilláknak puha selymet, kreton, kasmirt használunk, — inkább disz az egész — jó hosszú véggel elől. Disz selyemfodor, rojt, bodor, csipke, vagy külön külön s ki a nemes egyszerűséget kedveli, vagy pedig egymásra halmozva, ha „telik.”

Ida.

Szerelmesek a zárdában.

(A szakácsné és a diák. — Együtt a halálba.)

Igazi regénye játszódott le tegnap a szegedi minoriták zárdájában. Járt ugyanis a szegedi minoritákhoz egy Csikos Mihály nevű tizenhát esztendősi fiú, aki ott lakott a minorita atyáknál.

Itt ismerkedett meg Faragó Jolán huszonegyéves szakácsnővel, aki a papok számára főzött.

Csikos Mihály halálosan beleszeretett a természetes parasztasszonyba. Ha csak módját ejtette, a közelébe férközött és szerelmes szavakat sugdosott a fülébe.

— Ha leteszem az érettségit, feleségül veszem magát! — mondotta gyakran.

A minoriták, ugylátszik, semmitsem vettek észre, mert a szent falak között annak rendje módja szerint szövődött a viszony a diák és szakácsné között. Még a városba is együtt jártak. Gyakran lehetett őket együtt látni a külvárosok szűk utcáin.

Ha csak tehették, a folyam partján ábrándoztak. Egyszer Jolán asszony azt az óhaját fejezte ki a fiúnak, hogy szívesen megtanulna csolnakázni és uszni. A fiú vállalkozott a precceptoroskodásra és alkonyattájban csolnakot béreltek.

Boldogan foglaltak helyet a vízi járműben. A menyecske evezett, a fiú kormányozott. A könnyű jármű gyorsan szeldelte a Tisza habjait, ám a folyó közepén az evezőlapátok összeütöttek és a fiatalok játékos kedve nem vette észre a veszedelmet. A csolnak veszedelmes helyre került és felborult éppen azon a helyen, ahol legnagyobb a mélység. A fiú talán még megmenekedett volna, de mivel ki akarta menteni az uszni nem tudó szerelmesét is, mindketten elmerültek.

A hajókon álldogálók látták a veszedelmet a szerencsétlenek mentésére siettek, de hasztalan, mert a fiatalok nem kerültek többé felszínre.

Törvénykezés.

Százgramm helyett 3 gramm opium. Annak idején nagy port vert fel Szilágyi György debreczeni 2-ik honvédszázad ezredbeli állatorvos halála. Szilágyi György ugyanis a múlt év július hó 10-én negyedmagával Bihari Sándor hajdubadházi lakoshoz ment. Itt alaposan beborozgattak. Ily berugott állapotban Kabai István h.-badházi állatorvosnál receptet írt Szilágyi, amelyen opium kiadásáról rendelkezett. Papp Miklós ottani gyógyszerész segéd az opiumot kiadta, mert az irást a hadházi állatorvos irásának nézte. Este 6 óra tájba kapta kézhez Szilágyi György az opiumot s az rögtön be is vette. Szilágyi egy óra múlva már eszméletlen állapotba jutott és másnap reggel 7 órára meghalt. Az ügyesség gondatlanságból okozott emberöléssel vádolta Papp Miklós gyógyszerész segédet. A törvényszék emiatt állította elő. A tárgyalás során a vádlott jóhiszeműségére hivatkozott. Az irás rendetlensége sem feltűnő, sem különös nem volt neki, mert nem első eset az, hogy az orvos receptjét a falon vagy kezében

irja. Bizott tehát a receptben és az opiumot kiadta. Ezen védekezések után a törvényszék a vádlottat felmentette. Az ügyész felelbezett.

Elítélt színházdirektor. Karczag Vilmos, Kopácsi Juliska férje már évek óta igazgatótulajdonos bécsi Theater under Wien című színháznak. Hogy a közönség igényeit kielégítse, már jó előre megszerzi a külföldi kiváló darabok előadási jogát. Így a többi között mult év június havában szerződésileg kötelezte magát arra, hogy „A könnyelmű herceg” című operettet ez évi július 1-ig színre hozza. A szerződés egyik pontja szerint Karczag 400 korona kártérítést tartozik fizetni, ha kötelezettségének nem tesz eleget. Később megmondta magát, levelet írt a szerződő félnek, Bard Ferencz berlini zeneműkereskedő cégnek, hogy tekintse semmisnek a szerződést, a cég azonban erről hallani sem akart. Ekkor Karczagi a bécsi bírósághoz fordult és kérte, hogy alaki hibák miatt mondja ki a szerződés érvénytelenségét. A bíróság a direktort kérelmével minden indokolás nélkül elutnsította. Most, hogy lejárt a kifizető idő és Karczag a darabot csakugyan nem hozta színre. Bard Ferencz bepörölte a direktort és a bíróság kötelezte is Karczagot arra, hogy a 4000 korona pönalét tizenöt nap alatt különben végrehajtás terhe mellett fizesse meg. Karczag a polgári törvényszék ítélete ellen a felső bírósághoz felelbezzést jelentett be.

Közgazdaság.

Kereskedők és iparosok figyelmébe.

(Keresk. és iparkamara hivatalos közleményei.)

A m. kir. pénzügyminiszter a brassói oszt. m. kir. fővármihatalt a bevándorlók holmijának vámmentes kezelésére, az eszéki kir. II. oszt. fővármihatalt pedig vámhitelezésre felhatalmazta,

Szatmár varmegye alispánja mintegy 15025 kor. 89 fillér hid és utépítési munkálatokra hirdet pályázatot, melyekre 1905. évi július hó 18-án délelőtt 11 órakor a nagykapolyi kir. államépítészeti hivatal helyiségében fog a zárt ajánlati verseny tárgyalás megtartatni. Bővebb értesítést a kereskedelmi és iparkamara ad.

A máramaros-szigeti m. kir. államépítészeti hivatalban f. é. július 12-én délelőtt 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni mintegy 25-30000 kor. előirányzatú hid és utépítési munkálatokra. Bővebb értesítést a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ad.

A m. kir. államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet a helyiségekben mintegy 16000 mm. szénpor eladására 1905. július 1-től három éven át. Pályázati határidő július 18. Bővebb értesítést a kereskedelmi és iparkamara ad.

A cs. és kir. nagyváradai hadélelmezési raktár a közös hadsereg 1905-1906 évi szükségleteire vonatkozó feltétel füzetet a debreczeni kereskedelmi és iparkamarának megküldötte. Az érdeklődők ott megtekinthetik.

A M. Á. V. igazgatósága a kereskedelmi és iparkamarának megküldötte a Magyarországból Ausztriába, Dél és Észak-németországba, Belgiumba, Németalföldre, Svájcba, valamint Franciaországba és viszont közvetlen csatlakozással bíró teher és gyorsáru szállító vonatok tájékoztató összeállítását. Az érdeklődők azt ott megtekinthetik, mert ugyanis fontos az, hogy a feladással a vonatok indulási ideje figyelembe véendő, különben a s állítási tartamok nem lesznek betarthatók.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. július 6.

Az üzlet kedvezőbb hírekre lanyhultak.

1905. októberi buza	15.68.---
1906. áprilisi buza	16.14.---
októberi roza	12.68.---
1905. májusi roza	---
októberi zab	11.44.---
1905. áprilisi zab	---
1906. májusi tengeri	10.68.---
1905. júliusi	14.96.---
szeptemberi	---
1905. augusztusi repce	23.70.---

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

21 — Amerikai bűnügyi regény. —

Dohos, füstös helyiségbe értek, amely tele volt a legkötösebb alakokkal.

Darby körülnézett és a vendéglő leg-sötétebb sarkába igyekezett. Kedgick követte.

— Itt legalább nyugodtan lehetünk — mondta.

— Nem szeretem a feltűnést különben se — felelte a részeg Kedgick.

— Mit iszunk?

— Bort!

— Helyes.

Rendeltek, a pincér mindjárt hozta is. A szomszéd asztaloknál pálinka mellett üdögéltek és hangosan beszélgettek.

— No hiszen még ilyen dolgot se hallottatok — mondta az egyik. Emlékeztek a két év előtti esetre, amikor a Fulton-esator nából kifogták a fejetlen holtestet?

Kedgick összerázkódott. Az arca el-fakult.

— Igyunk — mondta Darby.

Reszkelő kézzel nyult a pohár után és fenéki kihajtotta.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

Rövid tájékoztató cím alatt a következő alapos kis tájékoztatót olvassuk és vesszük át a Hevesvármegyei Hirlapból:

Fejérváry! Tisza!
Rukkoljatok vissza! . . .
Mondjátok meg gazdátoknak
Bécsben rajtunk ki nem fognak! . . .
„Nem lesz ujoncz, nem lesz adó,
Nem kell a német kommandó.”
Ebből tudja „vén Prohászka”:
Mily' hangulat van a Házba!

Kapácsy Dezső.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Francia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek!

Óriási raktára.

Férfi ingek

gallérok, kézelők,
zsebkendők, harisnyák.

Divatos nyakkendők.

= Esernyők =

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél

DEBRECZEN. Rózsatér.

Boreladás.

A gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak

„Erzsébet” szőlőtelepén

kitünő kétszer lehuzott, tisztán kezelt

„Ezerjő” bor hectonként 18 forintjával

„Kövidinka” „ 17 ”

kapható, vevő hordójába lehuzva, Debreczenben „Erzsébet” szőlőtelepen átveve. Telefon szám 159.

Gallérok 12 krtól. kézelők 20 krtól.

Nyakkendők 15 krtól feljebb.

Flanel és selyem turista ingek 120-tól.

Pehér és színes alsó szoknyák 120-tól.

Fiu és leány ruhák.

Empir s Reform kötények.

Mosó áruk nagy választékban.

Olcsó, szabott árakban

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főter, Tisza-palota.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljes díjtalanul.

JÓ REKLÁM BIZTOS SIKER

GOLDBERGER AY.

BUDAPEST, VAGYUTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA. —

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozóújsnák tessék válaszbélyegét csatolni.**

Feltétlen tisztességes, feltűnő szép, fiatal urileány, előkelő gazdag ur pártfogását kéri. Leveleket „Fekete gyémánt” jellegével a kiadóhivatalba kérek.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban minbárhon csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42. Egy tanuló felvétetik.

Tüdő- és nyakbetegek, asthma- és gégebajosok! A ki tüdő- és gégebajától, még a legüdültbekt is, a ki asthmájától, ha még olyan régi és gyógyíthatatlannak látszik, egyszersmindenkorra meg akar szabadulni írjon e címre: **A. Wolffsky Berlin N. Weissenburgerstrasse 72.** A köszönetnyilvánítások ezre garantiat nyújtanak módja nagy gyógyerejének. Körülírás ingyen.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Compféle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Ingyen csak az kapja az 1906-ik évi naptárunkat, ki legalább 1/2 év óta előfizetője lapunknak.

3 jó családból való fiu tanulónak felvétetik a Borsy és Farkas céghez. (2 fiu a fűszerüzletbe, 1 fiu a cukorkagyárba.)

Könyvelő kerestetik. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Egy udvari két szoba, konyha, fűskamra továbbá külön egy udvari egy szobás lakás végül egy üveggel fedett nagy szin, műhelynek vagy raktárnak mellet szinekkel együtt aug. 1-re kiadó. Széchényi-utca 27. sz. a. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcai lakásban.

Fémestergályos-tanuló fölvetetik Füvessy Lajos kufuró és vasöntő műhelyében.

Kerestetik egy nagy szőlőtaposó kád. Czim a kiadóhivatalban.

Az eleméri állomáshoz közel a Boda szállóskertben 1 hold szőlő, épülettel együtt eladó. Czim a kiadóban.

Csinosan butorozott udvari szoba a törvényszék mellett, külön bejáratu, előszobával kiadó. Czim a kiadóban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Egy 2-4 felső osztályt végzett fiu gyakornokul felvétetik Slachta János fűszer- és vas kereskedésében H. Nanáson.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 rétü regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 krért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Egy intelligens művelt izr. csatád hajlandó cserébe fogadni egy fiut vagy leányt, hol a német nyelvet tökéletesen elsajátíthatja. Bővebbet a kiadóhivatal.

Makulatura felvágatlan olcsón kapható a kiadóban.

Házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. Telefon 18.

Konyári Sóstó fürdő

megnyilt április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Möricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasúti állomás: **Hosszupályi,** Debreczen — N. Létei vonalon. Posta és távirtda állomás helyben. Minden vonat érkezésénél kocsik állanak rendelkezésre.

Tanítóknak, mindenféle tisztviselőknak, hivatalnokoknak 25% árkedvezményt.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„Syphonia“

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására,

valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézüsttel is,

petroleum-vegítőkészülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által **BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.**

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszont eladók kerestetnek.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

Bártfagyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger szin felett. Posta, Távirtda és vasúti állomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik. Ó cs. és kir. feisége Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszinok. Lawn-tenis-pálya. Gyermek-játszóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfa-fürdői Park-Club, Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika, vadászterület, 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavaslatok. Vérszegénység, oly idegbajosoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség és tehetetlenség-nél; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kórnaál; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi marienbadi, balfi, lipiki fűdők használata után. — **ORVOSOK:** Tiszti fürdőorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg, tanácsos, továbbá: **Dr. Blumenfeld, Armin Dr. Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadár, Dr. Grossman Dezső, Dr. Cséri János Gyéri Dr. Ilona** rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos hírű modern hidegviz gyógyintézet! Három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénasavas fürdők. Nauheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláfürdők. (bártfai vasláfürdő). Ivókura: Égvényes, sós, vasas vizek. könnyen emészthetők.

Orvos forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej, savó- és kefir kúra- Formentes, ózomodus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 kor. főidényben 12 kor.